

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ФАКУЛТЕТ СПОРТА И ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА
НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ

Наставно-научно веће Факултета спорта и физичког васпитања Универзитета у Нишу, на седници одржаној 24.06.2014. године, након разматрања предлога Катедре за индивидуалне спортове, а сагласно одредбама члана 30 и 55. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ бр. 76/2005, 100/2007 аутентично тумачење, 97/2008, 44/2010, 93/2012) и чланова 26. и 87. Статута Факултета спорта и физичког васпитања у Нишу, донело је Одлуку број 04-1211/2 о образовању Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације кандидата Изета Кахровића под називом „ПРЕДИКТОРИ ТАКМИЧАРСКЕ СЕЛЕКЦИЈЕ У КАРАТЕУ“ у саставу:

1. **др Мирсад Нуркић**, ванредни професор Факултета спорта и физичког васпитања Универзитета у Нишу, **ментор**.
2. **др Катарина Херодек**, редовни професор Факултета спорта и физичког васпитања Универзитета у Нишу, **председник**,
3. **др Срећко Јовановић**, редовни професор Факултета спорта и физичког васпитања, Универзитета у Београду, **члан**,
4. **др Милован Братић**, редовни професор Факултета спорта и физичког васпитања Универзитета у Нишу, **члан**.

Након прегледа урађене докторске дисертације и приложене документације о кандидату, а на основу Статута Факултета спорта и физичког васпитања Универзитета у Нишу, Комисија подноси Наставно-научном већу следећи

ИЗВЕШТАЈ

1. Општи подаци о дисертацији

Докторска дисертација мр Изета Кахровића, „ПРЕДИКТОРИ ТАКМИЧАРСКЕ СЕЛЕКЦИЈЕ У КАРАТЕУ“ оригинално је и самостално научно истраживање у области спорта и физичког васпитања.

Дисертација је написана на 116 страница компјутерски обрађеног текста и садржи следећа поглавља: Увод (Дефиниције основних појмова), Преглед истраживања, Предмет истраживања, Циљ и задаци истраживања, Хипотезе, Метод истраживања, Резултате истраживања, Дискусија, Закључак, Значај истраживања и Референце.

Истраживање је спроведено са каратистима мушког пола старости 12 до 14 година који су у редовном тренажном процесу и такмиче се у оквиру актуелног система такмичења у Карате федерацији Србије. Истраживањем је обухваћено укупно 79 каратиста од чега 37 такмичара у борбама, 23 такмичара у катама и 19 испитаника који се такмиче у обе дисциплине. Узорак чине каратисти из 4 града Југозападне Србије (Рашка, Сјеница, Тутин и Нови Пазар).

2. Однос урађене дисертације према научној заснованости предложене теме

Одлука НСВ Универзитета у Нишу бр. 04-626/3 којом је дата сагласност на одлуку о усвајању теме докторске дисертације кандидата мр Изета Кахрвића, „**ПРЕДИКТОРИ ТАКМИЧАРСКЕ СЕЛЕКЦИЈЕ У КАРАТЕУ**“ донешена је 10.04.2014. године. Тема је у складу са садржајем дисертације а постављени циљеви дисертације су остварени.

3. Технички опис дисертације

Докторска дисертација презентирана је на 116 страница формата А4.. Текст дисертације садржи 36 табеле. Референце обухватају 84 библиографских јединица. Докторска дисертација садржи следећа поглавља: Увод, Преглед истраживања, Предмет истраживања, Циљ и задаци истраживања, Хипотезе, Метод истраживања, Узорак испитаника, Узорак мерних инструмената, Резултати, Дискусија, Закључак, Значај истраживања, Цитирана литература, Прилози, Наслов и кратак садржај дисертације на српском језику (Сажетак), Наслов и кратак садржај дисертације на енглеском језику (Summary) и Биографија.

4. Карактеристике урађене докторске дисертације

У **Уводу** кандидат износи опште податке о борилачким спортовима, његовим развојима, као и проблему програмирања тренажног процеса и уопште селекцији у овим спортовима. У склопу Увода у потпоглављу **Дефиниције основних појмова** кандидат објашњава основне и мање познате појмове који су саставни део истраживања, а који су релевантни за наведену тему, са посебним освртом на карате као вештину и спорт.

У другом поглављу насловљеном **Преглед истраживања** дат је исцрпан и репрезентативан преглед истраживања која су за свој предмет имала исти или слични предмет истраживања. Прегледом досадашњих истраживања кандидат је обухватио истраживања моторичких способности и морфолошких карактеристика у каратеу, истраживања психолошких карактеристика у каратеу, а затим и осврт на досадашња истраживања из области каратеа.

У трећем поглављу представљени је **Предмет истраживања** су предиктори такмичарске селекције у каратеу. Кандидат наводи да се такмичење у каратеу спроводи кроз два дела: борбе и ката такмичења. Наводи да ће се истраживање и мерење спровести да би се утврдило које су то димензије које дискриминишу ове две групе такмичара.

У четвртном поглављу представљени су **Циљ и задаци истраживања**. Основни циљ истраживања је да се утврди да ли моторичке способности, морфолошке и психолошке карактеристике могу бити предиктори такмичарске селекције у каратеу а уколико јесу, које су то способности и карактеристике. На основу изнетог кандидат даје и посебне циљеве који произилазе из основних циљева.

На основу овако дефинисаног циља истраживања утврђени су следећи **Задаци истраживања**:

- Прикупити потребне дозволе за тестирање каратиста;
- Обезбеђен је узорак испитаника и формиране групе у односу на такмичарску оријентацију.
- Обезбеђени су инструменти, опрема и реквизити за предвиђено истраживање;
- Састављен је компетентан тим за спровођење планираног истраживања;
- Утврђено је стање моторичких способности, морфолошких и психолошких карактеристика каратиста стандардним тестовима;
- Утврђено је стање специфичних моторичких способности каратиста применом посебно дефинисаних тестова из простора стандардне технике каратеа;
- Прикупљени подаци обрађени су одговарајућим математичко статистичким методама;
- Испитане су разлике моторичких способности, морфолошких и психолошких карактеристика између група;
- Испитане су повезаности морфолошких, моторичких и психолошких карактеристика и специфичних моторичких способности испитаника различите такмичарске оријентације;

- Извршена је интерпретација резултата истраживања и закључивање према постављеним хипотезама.

У петом поглављу насловљеном **Хипотезе истраживања** дефинисана је једна главна хипотеза:

X_Г Моторичке способности, морфолошке и психолошке карактеристике су значајни предиктори такмичарске селекције у каратеу.

У односу на главну хипотезу, постављено је укупно 5 појединачних хипотеза:

X1 - Постоје значајне разлике у морфолошким карактеристикама између каратиста различите такмичарске оријентације;

X2 - Постоје значајне разлике у моторичким способностима између каратиста различите такмичарске оријентације;

X3 - Постоје значајне разлике између каратиста различите такмичарске оријентације у резултатима специфичних моторичких тестова;

X4 - Постоје значајне разлике у мотивационој циљној усмерености између каратиста различите такмичарске оријентације;

X5 - Постоји значајна повезаност специфичних моторичких способности и морфолошких, моторичких и психолошких карактеристика испитаника без обзира на њихову такмичарску оријентацију.

У поглављу **Метод истраживања** дати су подаци о узорку испитаника, мерним инструментима и методама обраде података.

Узорак испитаника чине каратисти мушког пола хронолошке старости 12 до 14 година који су у редовном тренажном процесу и такмиче се у оквиру актуелног система такмичења у Карате федерацији Србије. Истраживањем је обухваћено укупно 79 каратиста од чега 37 такмичара у борбама, 23 такмичара у катама и 19 испитаника који се такмиче у обе дисциплине. Узорак чине каратисти из 4 града Југозападне Србије (Рашка, Сјеница, Тутин и Нови Пазар).

У поглављу **Узорак мерних инструмената** и мерне инструментима за процену моторичких способности процењује кроз три теста за процену експлозивне снаге, брзине, координације, флексибилности и репетитивне снаге. За процену антропометријских мера користиће се 12 мерних инструмената према Интернационалном Биолошком Програму (ИБП) који покривају простор лонгитудиналне и трансферзалне димензионалности скелета, волумена и масе тела и

поткожног масног ткива. За процену психолошких карактеристика примењиваће упитник циљне усмерености ТЕОСЦ и Мартенсов упитник за процену такмичарске анксиозности ЦЦАИ-2. За процену специфичних моторичких способности изабране су репрезентативне технике каратеа (ударци рукама и ногама) и чине их 6 техника.

Након описа организације мерења кандидат даје прецизан опис свих наведених мерења.

У потпоглављу **Методe обраде података** кандидат наводи да ће за одговр на постављене хипотезе бити користити програм Statistica 8.0 и да ће бити обрађени следећи параметри: Дескриптивни статистички параметри, за утврђивање нивоа моторичких способности, морфолошких и психолошких карактеристика: средња вредност, стандардна девијација, минимални и максимални нумерички резултат и распон. Дискриминативност мерења биће утврђена помоћу Скјуниса и Куртозиса. За утврђивање међугрупних разлика кандидат ће применити мултиваријантну анализу варијансе (МАНОВА) и за разлике између група за сваку варијаблу и меру појединачно униваријантном анализом варијанце (АНОВА)

У **дискусији** најпре су истражене разлике испитаника различите такмичарске оријентације у свим наведеним субпросторима. Истражене су везе између морфолошких, моторичких и психолошких карактеристика и специфичних моторичких способности изражених у приказу стандардних техника каратеа, при чему су неке технике биле типичније за тренинг и такмичење једне или друге дисциплине. Ова додатна анализа спроведена је ради индиректног објашњавања предиктора такмичарске диференцијације и преференције према врсти технике која је својствена за конкретну такмичарску дисциплину. Овакви налази су битни за разумевање опште слике о процесу спонтане такмичарске селекције у каратеу и представљају основу за даља, продубљенија истраживања ове проблематике.

У **закључку** на основу укупне анализе добијених резултата овог истраживања закључује се:

На основу резултата истраживања и свега реченог у дискусији, хипотеза (Хипотеза - Х1) да ће се испитаници различите такмичарске усмерености значајно разликовати у резултатима морфолошких карактеристика, делимично је потврђена.

Као последица специфичних моторичких захтева у конкретној такмичарској дисциплини, било је за очекивање да ће се појавити извесне разлике између испитиваних група каратиста, што се и потврдило добијеним резултатима, па је хипотеза (Хипотеза - Х2), да ће се испитаници различите такмичарске усмерености значајно разликовати у резултатима моторичких способности, потврђена.

Констатовано је да је хипотеза (Хипотеза - Х3), о постојању значајне разлике између каратиста различите такмичарске оријентације у резултатима специфичних моторичких тестова, потврђена у потпуности.

Резултати истраживања су показали да су борци, каташи и борци+каташи у једнаком степену усмерени на оба циља, и нису потврдили очекивану диференцијацију у односу на циљну усмереност, па је на основу тога хипотеза (Хипотеза - Х4), о постојању значајне разлике у мотивационој циљној усмерености између каратиста различите такмичарске оријентације, одбачена.

Презентовањем резултата није се исказала значајна веза критеријумских варијабли и варијабли из психолошког простора. Добијени резултати регресионе анализе потврдили су постављену хипотезу (Хипотеза - Х5) о значајној повезаности специфичних моторичких способности и морфолошких, моторичких карактеристика испитиваних група спортиста.

Н крају, у великој мери, потврђена је генерална хипотеза (Хипотеза - ХГ), која гласи: моторичке способности, морфолошке и психолошке карактеристике су значајни предиктори такмичарске селекције у каратеу.

У поглављу **Значај истраживања** кандидат истиче да ће највећи допринос и значај овог истраживања представљати у којој мери су моторичке способности, морфолошке и психолошке карактеристике предиктори такмичарске селекције. Практични значај овог истраживања огледа се у утврђивању значаја тестирања у каратеу али ће допринети и стручно педагошком раду са младим каратистима, као основа тренерима који раде у каратеу за правилнији приступ селекцији младих каратиста. Добијени резултати истраживања користиће се у решавању теоријских проблема који се ослањају на потребе праксе.

Научни допринос огледа се у томе што би ово истраживање требало да омогући квалитетније сагледавање утицаја тренажног рада, важности тестирања у овом масовном спорту, као и да нам пружи нове информације и сазнања везана за тренажни процес правилнији приступ селекцији у карате спорту.

Резултати истраживања могу да послуже као основа и подстицај за будућа истраживања у каратеу, која би обухватала и остала антрополошка обележја, у циљу изналажења трајнијег решавања проблема тренажног процеса са младим каратистима.

У поглављу **Цитирана литература**, кандидат је навео 84 референци које се директно тичу предмета и проблема истраживања, а које су наведене према АПА систему навођења.

ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ

На основу приложене документације и целокупног увида у истраживачки опус, као и пројекат докторске дисертације, Комисија истиче оригиналност приступа у конципирању предложене теме докторске дисертације кандидата Изета Кахровића. Пројекат докторске дисертације написан је у складу са принципима израде научних истраживања. Предложено истраживање оствариће оригинални допринос у развоју науке о спорту и физичком васпитању

Комисија предлаже Наставно-научном већу Факултета спорта и физичког васпитања Универзитета у Нишу да прихвати Извештај и омогући Изету Кахровићу израду докторске дисертације под називом „**Предиктори такмичарске селекције у каратеу**“.

У Нишу, 10. 09. 2014. године

Комисија:

1. _____
др Мирсад Нуркић, ванредни професор Факултета спорта и физичког васпитања Универзитета у Нишу,
ментор,
2. _____,
др Милован Братић, редовни професор Факултета спорта и физичког васпитања Универзитета у Нишу,
председник,
3. _____
др Срећко Јовановић, редовни професор Факултета спорта и физичког васпитања Универзитета у Београду, **члан,**
4. _____
др Катарина Херодек, редовни професор Факултета спорта и физичког васпитања Универзитета у Нишу,
члан.

Главни допринос докторске дисертације

Допринос и значај овог истраживања представља увид у којој мери су моторичке способности, морфолошке и психолошке карактеристике предиктори такмичарске селекције. Практични значај овог истраживања огледа се у утврђивању значаја тестирања у каратеу али ће допринети и стручно педагошком раду са младим каратистима, као основа тренерима који раде у каратеу за правилнији приступ селекцији младих каратиста. Добијени резултати истраживања користиће се у решавању теоријских проблема који се ослањају на потребе праксе.

Научни допринос огледа се у томе што би ово истраживање требало да омогући квалитетније сагледавање утицаја тренажног рада, важности тестирања у овом масовном спорту, као и да нам пружи нове информације и сазнања везана за тренажни процес правилнији приступ селекцији у карате спорту.

Резултати истраживања могу да послуже као основа и подстицај за будућа истраживања у каратеу, која би обухватала и остала антрополошка обележја, у циљу изналажења трајнијег решавања проблема тренажног процеса са младим каратистима.

Contribution and importance of this research is the introduction in the insight in which extent motor skills , morphological and psychological characteristics are predictors of competitive selection. The practical significance of this research is to establish the importance of testing in karate, but it will also contribute to the professional pedagogical work with young karateka as the basis to the coaches who theach karate for stricter approach to the selection of young karate fighters. The results of research will be used in solving theoretical problems which rely on the practical needs.

Scientific contribution is reflected in the fact that this study should provide better understanding of the effects of training work, the importance of testing in this mass sport, and to provide us with new information and knowledge related to the training process and give us more regular access selection in karate.

The research results can serve as as the basis and impetus for future researches in karate, which encompasses other anthropological data, with the aim of finding a lasting problem-solving training process with young karateka.

Референце кандидата

Kahrović, I., Mujanović, R. (2011). Razlike u brzini i snazi između karatista i boksera. IV međunarodni simpozijum „Sport i zdravlje“, Univerzitet u Tuzli, Fakultet za tjelesni odgoj i sport.

Kahrović, I., Radenković, O. Mujanović, R. (2011). Relacije motoričkih sposobnosti i tehničke efikasnosti karatista. Međunarodna naučna konferencija FIS komunikacije. Niš: Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja.

Izet Kahrovic, Mirsad Nurkic, Milovan Bratic, Srecko Jovanovic, Oliver Radenkovic¹ (in press). Differences between karate practitioners of varied competition orientations in specific motor tests results. Facta Universitatis, Series Physical Education and Sport.